

§ 13

Förvaltningens och nämndens information och frågor

Fredrik Jurdell, avdelningschef på socialförvaltningen, informerade om stadens insatser för utsatta EU-medborgare.

Fredrik Jurdell redogjorde för lagstiftningen som reglerar EU-medborgares rätt att uppehålla sig i ett annat medlemsland. Han beskrev också vilka insatser Stockholms stad med stöd av lagstiftningen kan erbjuda EU-medborgare som vistas i staden och som saknar resurser för att försörja sig. Genom Schengensamarbetet har medborgare i ett EU-land rätt att fritt röra sig mellan unionens medlemsländer. Men den fria rörligheten innebär inte en villkorslös rätt att uppehålla sig i ett annat medlemsland. En EU-medborgare har rätt att vistas i ett annat EU-land, utan uppehållstillstånd, i tre månader. Efter tre månader får EU-medborgaren stanna i det andra medlemslandet om denne har tillräckliga resurser för att försörja sig. Personen får inte vara en belastning för biståndssystemet i vistelseslandet. Det är ursprungslandet som har det grundläggande ansvaret för att medborgarna klarar att försörja sig.

Socialtjänsten har det yttersta ansvaret för människor som vistas i en svensk kommun. När en person kommer till Sverige från ett annat EU-land utan att ha någonstans att bo eller någon inkomst ska socialtjänsten pröva om personen har ett akut behov av mat, logi eller hjälp att resa tillbaka till ursprungslandet. Samma regler och villkor gäller för alla som söker stöd från socialtjänsten. EU-medborgare särbehandlas inte på något sätt.

Efter Rumäniens och Bulgariens anslutning till EU 2007 noterade socialtjänsten i Stockholms stad att allt fler EU-medborgare började komma till stadens öppna verksamheter för hemlösa. De flesta var friska vuxna personer utan missbruksproblem eller psykiatriska problem. De hade i första hand behov av hjälp till arbete och boende. För att försöka möta deras behov startades två nya verksamheter: Crossroads, som är en slags arbetsförmedling och Vinternatt, en form av tillfälligt boende där tillgången till sovplatser avgörs genom lottnings. En ny daglig verksamhet som riktar sig till den här gruppen har också öppnats. Verksamheterna drivs av frivilligorganisationer, med stöd av Stockholms stad. De finns endast i innerstaden.

Den situation som uppstått genom att EU-medborgare uppehåller sig i Stockholm utan att ha bostad eller försörjning är mycket svår att lösa. Socialförvaltningen saknar verktyg för att möta gruppens behov. En del EU-medborgare tycker att det är värt att stanna i Stockholm, trots att de

RINKEBY-KISTA STADSDELSNÄMND

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
20 MARS 2014
BLAD 15

inte har rätt till insatser från socialtjänsten, utöver akuta insatser. De boplatser som finns på flera platser i Stockholm kan utgöra säkerhetsrisker och därför kan det vara nödvändigt att avhysa personerna som bor där. De personer som avhyses erbjuds hjälp att resa hem. Staden har förstärkt socialförvaltningens uppsökande verksamhet och socialjouren, som kan ingripa om någon far illa. Om barn far illa finns särskilda insatser att sätta in. Den uppsökande verksamheten nås via telefonnummer 08-508 25 673.

Det handlar om en svår fråga som saknar enkla lösningar. Det finns EU-medborgare som uppehåller sig olovligt runt om i Europa. I våra nordiska grannländer ser situationen ungefär ut som i Sverige. Hemlandet har ansvar för sina medborgare och Stockholms stad har haft möten med rumänska myndigheter. Rumänien tar frågan på stort allvar men landet saknar resurser till långsiktiga lösningar. Frågan är allt för stor för Stockholms stad att hantera på egen hand, lösningar måste sökas på EU-nivå.